

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Via Veritatis Ad Vitam Sev Exercitia Spiritvalia

Haineuve, Julien

Antverpiae, 1652

XXI. Veritas. Modum mensuramque patiendorum, esse dispositionem & voluntatem Dei. Consideratio, de Concionibus & exhortationibus, de Lectione, & colloquio spirituali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60125)

VIGESIMA PRIMA VERITAS.

Modum, mensuramque Patiendorum, esse
dispositionem & voluntatem Dei.

*Propter scelus populi mei, percussis
eum. Isaiaë 55.*

Consummatum est. Ioan. 19.

MEDITATIO

in hanc Vigesimalprimam veritatem.

I. PUNCTVM.

Declaratio veritatis.

TAmetsi nulla sint aduersa, quæ non acci-
dant ex prouidentia & voluntate Dei
cuncta disponentis, nihilominus, quia Deus
subinde ad exercendam nostram patientiam
vritur hominibus, & nobis etiam ipsis, subin-
de verò absque ijs, exercet nos atque expe-
ritur per modos alios pro arbitrio suo, &
prouidentia, curaque nostri peculiari; Hinc
ad hanc dispositionem diuinæ voluntatis no-
minatim restringemus id ærumnarum genus,
quæ neque à nobis, neque ab hominibus acci-
dunt; eritque postremum caput istud de tri-
bus, ad quæ posuimus referri debere ærum-
nas omnes ac pœnas.

Ad

(a) M

Ad hunc modum sustinuit in Passione sua & morte Christus pœnas quasdam peculiare à Patre suo submissas, quas neq; ab hominibus neq; à seipso patiebatur, nisi dicere libeat eo nomine passum à se, quòd in natura diuina vnus idemq; cum Patre foret. Equidem referebat ad dispositionem voluntatemq; Dei Patris, quidquid à dæmonibus atque hominibus inferebatur, quasdam tamen experiebatur pœnas, quas non aliunde, quàm à Patre sibi sentiebat prouenire, vti hanc derelictionem, quâ destitutus omni sensu solatijs, exclamare cogebatur? (a) *Deus meus, Deus meus, vti quid dereliquisti me?* illam extremam sitim, cuius dolorem testari voluit; illum languorem, & trium horarum cum vita morteque colluctationem; illam rebellionem prorsus omnium Iudæorum aduersus se, illorum Messiam, dominumq; illam tot animarum iacturam, quæ præ vulneribus omnibus, acerbis illum afflictabat; & alios similes animi, corporisque dolores, in quibus nominatim spectabat, reuebatur, atque explebat dispositiones voluntatesque sui Patris, vt eodem pacto doceret nos illas intueri, acceptare, atque ad earum nutum nos componere.

Et quia facilius tueri nos possumus aduersus cætera pœnarum genera, quàm aduersus hæc, quandoquidem auerti vel mitigari saltem possint interiora mala, resisti queat homi-

(a) *Matth. 27.*

hominibus, qui nos persequuntur, integrum fit, eorum præsentia ditionique sese subducere; at ærumnis à Deo immissis eximere nos ea ratione nequeamus, cum ita nequeat illi obsisti, quin affligere si velit, sentiamus effecta supremæ illius potestatis, quâ pollet in nos: hinc fit ut in simili malorum, afflictionumque genere, vnde emergere non licet, facilius abripi nos sinamus in querimonias, & obmurmurationes, quasi plus æquo pateremur, habita præsertim ratione personarum aliarum, quas videmus commodis, honoribus, rebusque secundis ex voto abundare: Id enim verò nos afficit, accenditque tam felicitis fortunæ aut invidiam aut cupiditatem, cuius comparatione sortem nostram, ut miseriam, detestamur.

Verùm audiamus Vigesimal primam veritatem hinc nobis propositam, planè enim aduersus hæc querimonias & animi ægritudines est, quod inculcat: Mensuram scilicet patiendorum esse dispositionem voluntatemque diuinam, (a) Illius esse, pro arbitrio de vnoquoque nostrum statuere, ad nos verò spectare, ut illius statutis omnibus æquo animo subijciamur. Quod etsi possit intelligi, atque applicari omnibus omnino ærumnis, quas patimur, quia tamen, uti mox dicebamus, peculiarius attendimus Deum in hisce, qua-

(a) Dominus est, quod bonum est in oculis suis faciat.
1. Reg. 3.

rum vnicum in patientia remedium est, idcirco etiam peculiarius hinc considerandæ sunt ipsius dispositiones, & harum consideratione nos animare ad patiendum æquo alacrique animo debemus.

Exemplum Christi patientis atque exspirantis in Cruce, plurimum adfert luminis iuxta, ac roboris ad comprehendendam, amandamque eam veritatem: (a) hic enim videre est, quam perfectè is omnes dispositiones decretaque sui Patris expleuerit; hinc apparet, modum mensuramque poenarum nostrarum, esse dispositionem ac voluntatem diuinam, eamque exhauriendam esse, quandoquidem Iesus non alio, quam huius voluntatis intuitu patiebatur, & hæc voluntas tam cumulatè & quasi sine modo mensuraque ad mensurauerat illi omnes suas perpeffiones, vt postquam illum considerauerimus, æquum esse videatur, vt credamus quascumque nobis incumbentes ærumnas, esse leuiiores, quam vt querimoniam à nobis extorqueant.

In ipso primo suo conceptu, & vitæ exordio, contemplans Patris sui consilia ac decreta, illicò ea acceptauit, exclamansque cum Propheta, ita est, inquit, *Deus meus volo, ecce venio, vt faciam voluntatem tuam*, (b) & expleam, quidquid scriptum est de me. Deinde nascens

(a) *Et quidem filius hominis, secundum quod definitum est, vadit. Luc. 22. (b) Ps. 39.*

nascens & postea conuersans inter homines, non spectabat aliud, quam diuinam hanc voluntatem, neque aliam dictorum factorumque suorum reddebat rationem, (a) quam quod ita lubitum esset Deo Patri à quo, (b) veit scripto adnumerata, commensurataque habebat vniuersa, quæ sibi in hominum congressibus dicenda erant, ac agenda.

Verùm in Passione & morte sua longè euidentiùs demonstrauit, qua veneratione complecteretur decreta, statutaque aduersus se lata, dum ea tam enucleatè voluit obseruare, vt priùs morti cedere noluerit, quam cuncta plenissimè exequeretur, ne littera quidem vlla prætermissa; expletis verò omnibus, illicò felicem exhalauit animam, quasi iam nihil ampliùs inter mortales agendum patiendumve superesset illi, cui Pater plura non præscriperat. (c) *Vt cognascat mundus, qui diligo Patrem, & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio,* aiebat discipulis suis, *surgite, eamus hinc, vrbe excedamus, eamus in hortum oliuarum, in montem Caluariæ, in Crucem, in mortem.* Neque alio in statuto permisit grauem illam luctam appetitum inter & rationem, quam, vt quò maiorem experiretur auersionem naturæ à rebus tolerandis, eò clariùs reificaretur, quanti faceret decreta Patris sui, cum eorum reuerentia omnem illam auersionem superaret. *Quid ?* aiebat hac etiam de

(a) Matt. 11. (b) Ioan. 12. (c) Ioan. 14.

causa, (a) *Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum?* Imò verò, (b) *quidquid scriptum est de me, oportet impleri.*

Denique vt huius rei certissimum posteris testimonium relinqueretur, accipe suprema, quæ protulit, verba: *Consummatum est, nihil superest, ô Pater, nisi vt animam tibi reddam.* O verba! ô vitam! ô mortem Christi Iesu! omnia consummata sunt! quid hoc? Prophe- tix omnes, omnes figuræ, scripturæque per- actæ sunt, omnia Patris mei statuta sunt ex- pleta, omnes perpeffiones, quas mihi præ- scripserat, sunt toleratæ. Omnia consummata sunt. Nulli rei peperci, non commodis, non honori, non sanguini, non corpori, non vitæ, omnia consummata sunt, nullus reliquus est in venis cruor, nullum in ossibus robur, nulla in arterijs motio, nullus in pulmone spiri- tus, nulla in corde superest vita; Omnia consummata consumptæque sunt, vt ea ra- tione consummarem expleremque omnes mei Patris voluntates, quæ non alio modo mensuræque definierunt perpeffiones meas, quam vt ijs penitus consumerer, atque incul- carem hominibus veritatem hanc, Quod mo- dus & mensura patiendorum sit dispositio & voluntas Dei, & nulli rei parcendum sit, vt hæc voluntas expleatur. Qualis Magister? qualis lectio? qualis cathedra docentis! qua- lia verba, consummatum est!

Q

(a) *Ioan. 18.* (b) *Luc. 22.*

Pote-

Poterátne dici aut fieri potentius aliquid ad animos nostros in fide & vsu huius veritatis obfirmandos? Et profectò, ad eam docendam, tali opus erat Magistro, natura enim nostra miris fluctibus agitatur, dum videt tam disparem esse hominum fortunam, alios cum Lazaro vix animam trahere, (a) alios cum diuite Epulone frui voris omnibus: &, si quibusdam prospera aduersaque permixta sunt, id fieri sorte tam dispari, vt inter mortales omnia mœrore, iracundia, inuidia, tædio, oblocutione, mutuisque querimonijs compleantur, quasi ærumnarum, aduersorumque distributio facta non esset ex æquo & bono.

Sed taceamus, discamusque hæc omnia à Dei dispositione prouenire, suam cuique definitam esse mensuram pro gradu gratiæ, & gloriæ, (b) quem cuique Deus destinauit, & ad quem obtinendum per rerum aduersarum tolerantiam vnumquemque promouet; idem esse hic, quod in ædificio, vbi plus operæ & sectionis vni, quam alteri saxo adhibetur, iuxta mentem consiliumque architecti; & sicut inter cælites non est alia ratio, cur alter alterum gloriæ præstantiâ excedat, quam quod ita visum sit diuinæ voluntati, sic inter mortales, cur alter altero plus patiatur, rationem esse petendam ab eodem Dei arbitrio,

(a) Vide Iob 21. (b) Hunc humiliat, & hunc exaltat. Ps. 74.

trio , præscribente cuique mensuram suam; quâ ad præparatum sibi gloriæ gradum nitatur; nullam esse querelarum causam, si alij plus alijs, minusve exerceantur; sufficere, si quisque, quod incumbit, sustineat, suamque exhauriat mensuram, quæ sanè exhaurienda est, & quid nos attinet, quantum sustineant alij, vt eorum causâ conqueramur? Id nostrum est, tantum pati, quantum proposita mensura nobis exhibet, (a) quæ idcirco Calix Domini nuncupatur, quod, sicut mos erat Iudæis, vt inter illos senior aut conuiuij arbiter singulis exhauriendam portionem distribueret: ita Deus nobis in hac vita constitutis, præscribat viuendi modum, & mensuram eorum, quæ tolerare necesse est. Ne metue, si minus quàm Christus, quàm alij sanctimoniâ præstantes viri, patiaris: tanta siquidem non exiguntur à te, non est illa mensura tua, neque modus conditioni tuæ præscriptus, vnde, quæ tibi Deus patienda submittit, hæc Crux tua est, hic Calix tuus & mensura, tam necessariò exhaurienda, quàm arctè obstrictus es, ad explendam Dei voluntatem, quæ expleri sine patientia, & perpeffione rerum omnium ab illo submissarum, non potest. O quàm æquum est, exclamabat (b) Antiochus, mortalem subditum esse Deo, eiusque dispositionibus. Anime mi, vox illa impij capitis est, sed

Q2

voluit

(a) Ps. 15. & Matth. 10. (b) 2. Mach. 9.

voluit Deus hanc veritatem ab omnium hominum sceleratissimo testatam, ut qui eo meliores essent, sine vlllo dubio illi assentirentur, aut si pergerent adhuc hærere dubij, scient se hoc impio sceleratiores.

II. PUNCTVM.

Aduersio in vitam præteritam, statumque præsentem.

VT melius perspecta habeas vitia, quæ tibi aduersus hanc veritatem acciderunt, perfectiusque intelligas, quo nunc in statu verferis, ad remedium adhibendum. Obserua ærumnas, quæ à Deo peculiariter immittuntur, ad tres species reuocari posse, quarum prima est defectuum à natura prouenientium in forma corporis, in ingenio, & indole nostra; ex quibus existunt Cruces acerbæ & toleratu difficiles per omnem vitam, quando nimirum deformis est membrorum constitutio, & infirma; quando ingenium debile, nec rerum capax, & indoles morosa, obnitensque rationi, virtuti, & medijs ad salutem consequendam opportunis: vnde fit vt maiori sit opus afflictatione corporis, & prauorum affectuum frænatione difficili, quo debitum officium præstemus. Quomodo hic te gessisti?

Altera species est, inopia rerum externarum,

rum, (a) vt generis, opum, commodorumque illorum, quæ fortunæ dicuntur, quæ vbi exigua sunt, facile videmus quantam patiendi segetem producant, & quæ vitia soleant progerminare, tu tua agnosce & deplora.

Tertia est à casibus qui plerumque viuentibus accidunt, quando scilicet destituimur optatis, aut habere cogimur illa, quæ maximè auersamur; quando nihil succedit ex animi sententia, sed vt minimè in votis est: Hæc omnia à Deo procedunt, & in ijs toties delinquimus, quoties non conformamus nos huic diuinæ prouidentiae talia statuenti: cuius iudicia emicant in affectibus nostris contrarijs, in verbis, in gestu, alijsque, quæ hinc pendent, vitijs.

O Quoties hinc deliquisti? hoc nunc cogita, & ærumnas omnes præteritas, venturasque Deo offer in satisfactionem vitiorum, à te, dum eas non eo quo par erat, animo, tulisti, commissorum. O Deus quid sunt ærumnæ meæ ad tanta peccata quæ patraui! Anime mi, si illæ ærumnis tui Seruatoris vniantur, & nunc velis eas acceptare, quemadmodum ille suas amplexus est promptissimo semper affectu, sufficiens erit illarum pretium, quandoquidem ijs Deus sit acquieturus.

Q 3

III. PVN.

(a) Substantia diuitis, vrbs fortitudinis eius; Pauperum, egestas eorum, Prou. 10.

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

Propositum hęc capiendum præcipue consistit, in perfecta abdicatione voluntatis nostræ, ad exemplum Christi ita conformando illam cum diuina voluntate, in peccatis omnibus, & afflictationibus, vt earum, quæ sunt arbitrij nostri & liberæ electionis, (a) non plures assumamus, quàm intelligemus Deum à nobis desiderare, neque etiam recusemus illas, quæ sunt ad promouendam perfectionem nostram idoneæ; vt in illis, quæ sunt extra potestatem nostram, vt pote coniunctæ cum nostro naturæ habitu, cum nostra conditione, cum casibus occurrentibus cum obligatione muneris nostri, & cum exercitio virtutum à nobis obeundarum, ita comparati animo simus, vt non alia feramus quàm Dei voluntate: Tam simus ægri, tam pauperes, tam contempti, tam quæ inuisi omnibus; quàm ille voluerit: licet enim prospero optatissimoque rerum omnium successu fruermur, in illo tamen nihil deberemus spectare aliud, neque diligere, nisi soiam Dei dispositionem atque voluntatem, quæ dispositio cum etiam in rebus aduersis reperitur, æquæ

(a) Quoniam ego in flagella paratus sum.
Psalm. 37.

æquè hîc, aut etiam magis amanda est, nos enim Christo Iesu reddit similiores. Quòd si subinde adhibemus media ex pœnis illis euadendi, (a) fiat id eo solùm nomine, quod fieri ipse patiatur, imò quod etiam præcipiat, nobis enim licitum non est, vt cùm media vitæ conseruandæ suppetunt emori nos sinamus, quia nostri iuris non sumus; vita nostra Dei est, quam ille nobis eo pacto contulit, vt quamdiu vult, eam conseruemus, & cùm voluerit, eandem illi restituamus.

Atque hæc, & quidem maximè, (b) intelligenda sunt de molestijs, quæ subiri debent, ratione mortificationis continuæ, cui deinceps incumbendum est, vt appetitu semper rationi, & naturâ gratiæ, subiectis, Deo seruiamus in illo gradu perfectionis, ad quem nos vult promotos, adeoque nunquam, pœnæ vel molestiæ subeundæ metu, omittamus rectè agere, neque quidquam mali committamus: absit; quantumcumque prauo sis naturæ affectu, ne vnquam abripi te sinas eius violentiâ, sed potiùs hoc tibi statuendum est, vt eum coërceas, neque tibi parcas magis, quam sibi Christus pepercerit, dum se, exempli tibi præbendi gratiâ, penitus consumpsit.

Q 4

(a) *Fili in tua infirmitate, ne despicias te ipsum.*
Eccl. 38.

(b) *Semper mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes, vt & vita Iesu manifestetur in corporibus nostris.* 2. Cor. 4.

sumpsit. *Qui Christi sunt*, inquit Paulus, (a) *car-*
nem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs
 hoc est, non magis illi indulgent motus ali-
 quos inordinatos, quàm is, qui Cruci affixus
 est, mouere se queat. Visne esse Iesu Christi
 hoc indicio testificare.

In quacumque positione mentis sum, ait
 bat Philosophus, cum lego Sextium, (b) *liber*
 omnes casus prouocare, liber exclamat
 quid cessas fortuna? congregere. Ah anima
 mi, quidni idem tu dicis, dum vides in Cruce
 Iesum tuum exspirantem, dum audis extre-
 ma illa morientis verba: *Consummatum est*
 nonne maior tibi causa est discendi hanc
 ctionem ex libro vitæ, in quo scriptum est
 sanguineis litteris agni immaculati, Quo-
 mensura patiendorum sit dispositio & volun-
 tas diuina?

(a) *Galat. 5.* (b) *Seneca.*

COMPENDIUM MEDITATIONIS in vigesimam primam veritatem

I. P V N C T V M.

Declaratio eiusdem.

OMnes ærumnæ, toleratu necessariae, pro-
 cedunt à dispositione voluntateque di-
 uina, cum aliàs necessariae non sint, nisi quæ
 inde procedant: sunt tamen quædam, quæ
 tam proximè referuntur ad hanc diuinam
 dispo-

dispositionem, vt nulla sit causa propior, quæ nobis illas aut hominibus attribuat: atque de hoc pœnarum genere intelligi debet propofita veritas, dum ait: Mensuram patientiorum esse voluntatem dispositionemque diuinam. Si, exempli gratiâ, deftituti sumus dotibus naturæ, fortunæ, gratiarumque, vt vocant, gratuitarum: si consilia conatusque nostri careant successibus, si ab ingenio, à valetudine, natalibus, hominum fauore, alijsque commodis, quæ natura solet expectere, nudi sumus: si videamus nos contemptos, oppressosque alijs in honore, ac prospera fortuna constitutis: hisce sanè, similibusve grauitè cruciamur, & quia horum auctorem alium nescimus quàm Deum, obtrectamus illius prouidentia, inuidemus alijs, tædet nos vitæ tam miseræ, eiusque finiendæ desiderio languemus, & si fas esset, Deum ipsum compellarem, cur præ alijs tanta cogamur sustinere; sed heus, dispositio illius ita statuit, illius voluntas tolerantias nostras admensurat, cruces effingit, & calicem nostrum bonis propinat exhauriendum.

Mirificè id patet in Passione & morte Christi Seruatoris, ærumnæ illius omnes quidem à Deo Patre proueniebant, eoque nomine illas ipse complectabatur, erant tamen nonnullæ; quas peculiari quodam modo referebat ad ipsius dispositionem voluntatemque;

Qs

VI

vti grauis illa derelictio quando destitutus
 omni solatio sensibili exclamauit: *Deus meus,*
vt quid dereliquisti me? Ille languor & trium
 horarum lucta vitam inter & mortem, quam
 in Cruce subiit, illa tot animarum iactura,
 ipsis suis vulneribus acerbior: In eiusmodi
 pœnis spectabat ille, & reuerabatur peculia-
 rius dīspōsitiones & decreta Patris sui. Hinc
 ituriens ad Passionem suam, venit aiebat,
Princeps huius mundi, & in me non habet quidquam,
sed vt cognoscat mundus quia diligo Patrem, & sic
mandatum dedit mihi Pater, sic facio, surgite, eamus,
 paciamur, moriamur.

Hac de causa fatebatur se aggredi Passio-
 nem suam, & reuera hæc erat norma & men-
 sura rerum ab illo tolerandarum, quod ita
 Pater statuisset; erat is Calix quem haurien-
 dum dederat, erat id eius decretum, & man-
 datum, quod explere tam accuratè voluit, vt
 noluerit prius priuari vitâ, quàm verè posset
 dicere omnia expleta, omnia esse cōsumma-
 ta, scripturæ totius vaticinia, omnia Dei de-
 creta, omnes perpeffiones nihil superesse, nisi
 vt moreretur, non sanguinē, non vires, non vi-
 tam, omnia esse consumpta, consummataque.

O qualia verba? qualis vita? qualis mors?
 quale exemplum? qualis comprobatio nostræ
 veritatis? Quid, obsecro, respōdere poterimus,
 si moneamur, tantum ferendum esse, quan-
 tum Deus voluerit, quandoquidem fuerit
 necesse, vt hac iret Dei Filius, neque
 exti-

extiterit alia tantorum cruciatuum tolera-
torum ratio, quàm quòd ea foret dispositio
sui Patris, & voluntas.

Reapse, vti satis exploratum est, vatios di-
stinctosque esse gloriæ gradus in cælo, &
hanc varietatem non aliunde, quàm à diuina
dispositione prouenire; ita quoque sciendum
est, vt eò pertingatur, eum statuisse in Terris
cuique rerum patiendarum mensuram, prout
quemque statuit in cælis collocare: quo pa-
cto ædificij architectus alios atque alios ali-
ter lecat ac elaborat lapides, pro artis suæ ac
fabricæ instituto. Mittamus igitur, anime
mi, ineptas illas curas, cur hic, cur ille labo-
rent inopiâ, & cur nos, quàm cæteri, gra-
uiora patiamur, cum Deus ista sic disponat:
& cogitemus potiùs de explendis accuratè
ad mortem vsque, omnibus, quæ disponit,
quàm, cur ita disponat, inconsultè per-
uestigemus.

II. P V N C T V M.

*Aduersio ad vitam præteritam,
præsentemque.*

V T rectè cognoscas vitia, quæ aduersus
hanc veritatem potes commisisse, & qui-
bus obnoxius es, digere ærumnas omnes, quæ
tibi peculiariter à diuina dispositione, pro-
videntiæque submituntur, in tres spe-
cies.

Q 6

cies. Prima est defectuum qui nobis adnoscuntur à natura, in corpore, in ingenio, in indole.

Secunda, inopiæ bonorum externorum, quæ fortunæ appellantur.

Tertia, variorum casuum difficilium, qui viventibus accidunt; Nunquid ex hisce natura corrupta captat occasionem succensendi, se angendi, quiritandi, & ne multa, auocandi mentem hominis ab illa conformatione, quam deceret illum habere cum Deo suo? Circa quæ agnoscere nunc debes, quomodo offendas, quàm immeritò & perperam in tuis afflictationibus de Deo conqueraris, ingratoque feras animo, quod ad insignem sanctimoniam euehere te velit, præbens patiendi argumenta, quibus illam obtineas.

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

Est, ut nos penitens committamus dispositioni diuinæ prouidentiae, circa molestias omnes, quæ nobis in posterum sustinendæ sunt, ita ut nolimus ijs vlla ratione repugnare. Possunt etiam hæc distingui in tria genera, primò in illas, quæ spontaneæ sunt & ex religione suscipiuntur, quas ita moderabimur ex prudentia, ut nec nimij simus, neque tamen

tamen illas etiam, quas suadet studium promouendæ perfectionis, negligamus.

Secundò, in necessarias quas Deus immit-
tit, quasque declinare non licet: in his oportet
necessitatem in virtutem conuertere, easque
eadem animi promptitudine sustinere, quã
ferimus spontaneas corporis afflictationes.

Tertij generis sunt primam necessariæ,
partim voluntariæ, complectuntur enim con-
tinuam illam molestiam, quæ subeunda est,
ne ex deprauatæ naturæ legibus vita exigatur;
quod hinc voluntarium est, cum nihil
peracturus sis, nisi serio velis, sed illinc neces-
sarium quoque ad virtutes exercitandas, ex-
plendamque in tuo statu diuinam volunta-
tem. Nam quocumque in statu viuas, si vis
esse Iesu Christi, debes, vt Apostolus loquitur,
crucifigere carnem tuam cum vitijs &
concupiscentijs suis, & sustinere dolorem qui
ab hac Crucifixione existit: & vt hoc decre-
tum serio concipias, solum opus est conijcere
oculos in Iesum de Cruce pendentem, teque
percontari, num ille dignus non sit, cuius
gratiã talem molestiam patiaris? Responde,
sed factis potius quàm verbis,

CON-

CONSIDERATIO.

in hunc septimum Diem.

*De concionibus & exhortationibus,
deque spirituali lectione, & collo-
quio.*

1. **P**Ræmissa oratione solita ; considera-
quàm utile sit audire verbum Dei , &
quantum damnum nullam ex eo referre vi-
litate.
2. Oporteret equidem semper deligere op-
timos concionatores, & libros : sed nullus est
concinator aut pius libellus , ex quo si li-
buisset , non potuisses aliquem haurire fru-
ctum.
3. Curiositas & negligentia duo magni
sunt obices fructus, ex diuini verbi auditione
capiendi.
4. Attendi non deberet, à quo , neque quâ
ratione diuinum hoc verbum nobis insinue-
tur, cum satis sit, verbum esse diuinum.
5. Aptissima est , hanc in rem , similitudo
speculi, quod non alio fine intuemur , quàm
ad notandis tollendasque è vultu maculas:
ad eum modum simul atque verbum Dei ex-
cipitur, oportet illud in nostros vsus conuer-
tere ; & notare quantum mores nostri à pro-
lata veritate vel dissentiant , vel cum eadem
conueniant.
6. Quia non est ea virtus concionantis, ne-
que

que libelli, neque eorum, quæ proferuntur, argumentorum, ut mentem religione percellant, sed folius Dei hæc media usurpantis: idcirco petenda semper est ab illo gratia, ut eum fructum referamus quem statuit nobis elargiri.

7. Oportet etiam precatione sua completi eum qui verba facit, & illos, qui facienti auscultant, cum ingenti desiderio ut omnibus diuinis consilijs decretisque satisfiat, sublato omni dæmonis & mundi obstaculo. Quod si tu ipse concionator es aut superior, hoc monitum tuo muneri accommoda, & diligentius incumbere huic officio rectè peragendo, quod & ad salutem & perfectionem animarum procurandam grauiissimum est, & plerumque tractatur admodum perfunctorie.

8. Peracta concione aut exhortatione quid agis? refersne Deo grates omnium, quæ tibi significauit? petisne veniam erratorum, quorum tibi notitiam aperuere productæ veritates? Nonne apud animum tuum dicis: quem ex hoc sermone fructum referam? aut satis putas te audijisse, & tuam de concionatore liberè apud alios, ferre sententiam?

9. Estne constitutus tibi liber aliquis pius, quem quotidie & statâ horâ certò perlegas?

10. Quo emolumento id facis? quæ tibi obstant impedimenta, & quibus mediis occurris?

11. Me:

onibus,
collo-
n sidera,
Dei, &
erre vi-
gere op-
ullus est
ao si li-
ire fru-
magni
ditione
ue quâ
sinue-
ilitudo
quâm
aculas:
Dei ex-
onuer-
à pro-
eadem
is, ne-
que

11. Meministine sæpius aurei libelli de Christi imitatione ? nunquam excidere deberet , aliquandò à capite ad calcem illum euoluendo, aliàs fortuito illum aperiendo.

12. Quod ad sacras litteras attinet, pendet à conditione tua ; cæteri verò pii libelli potius assumantur ex arbitrio superioris aut præfecti rebus spiritualibus , quàm delectu nostro, qui facilè ab amore proprio , nisi attenditur, vitiatur.

13. Agnosce discrimen inter lectionem quæ studij, & alteram, quæ spiritus gratiâ fit, & vide num istud accuratè obserues.

14. Lectio meditationis instituendæ vicem obire potest piæ lectionis, modo repertas veritates sibi quis nouerit applicare.

15. Nemone tibi est, quocum liberè sermonem conferas de rebus pijs & diuinis : siue id fiat honestæ consuetudinis gratia , & vt generatim talia differantur , siue vt ea ediscas, quæ priuato tuo commodo sint ? & quomodo in ijs te geris?

16. Ad audiendum semper sis promptior, quàm ad loquendum, nisi cum persona verseris, quæ instructione, correctioneq; indigeat, tunc enim proderet zelum suum , neque erubescere pro veritate & virtute loqui.

17. Nunquam in id incubuisti , vt scires ingeniosè auertere sermonem inutilem & inde sumere ansam moralis alicuius documentum?

ti? Nunquámne in eam rem à Deo gratiam postulasti? aduerte sis animum.

18. Estne tibi moderator aliquis, & quâ fide candoreque animi, tua cum illo communicas?

19. Tenésne sinceram agendi rationem, quasi tibi cum solo Deo negotium foret? an potiùs subinde simulatione te tuaque inuolvis, vtens quodam genere astutiarum & calliditate naturæ, quam tu censes esse prudentiam, cum mera dementia sit coram Deo eius æquè certo vindice, quàm est candoris & ingenuitatis verus amator.

20. Præuerte ipsius iustitiam: erubefce tuas simulationes, earum pete veniam, & gratiam ex illis emergendi.

L E C T I O.

Ex sacro codice: caput quinquagesimum tertium Isaïæ. Loca quædam Euangeliorum, in quibus agitur de Christi Passione, & caput secundum & tertium Epistolæ ad Philippenses.

Ex libello exercitiorum: Regulæ vtilis ad pleniorum spirituum discretionem, & de distribuendis Eleemosinis.

Ex Thoma Kempensi: Caput duodecimum libri secundi, & quinquagesimum sextum tertij.

OCTA-